

HÖST OCH VINTERPROGRAM

25 - 28 september. FALSTERBORESA, se notis på annan plats i tidningen

19 oktober. BILDAFTON med P ROLAND JOHANSSON, välkänd naturfotograf från Falun. "SKIMRANDE LANDSKAP"
Kajen kl: 17.00 Inträde 10:-

12 november JUBILEUMSKVÄLL med bildvisning, föredrag och förtäring. Program annonseras senare i Leksandsbladet. Kostnad för inträde och förtäring: 20:- för vuxen och 10:- för barn.

Någon juldag. VINTERFÄGELTAXERING, se notis på annan plats i tidningen.

Repro Jouren
BOX 7068 720 07 VÄSTERÅS TUNBYTORPSG. 1
TEL. 021-13 26 10, 14 80 08

Leksands Fågelklubb

INFORMATIONSBLAD

Nr 2 -86

H Ö S T M Ö T E

Fotografen P ROLAND JOHANSSON presenterar:

"SKIMRANDE LANDSKAP"

Söndagen 19 oktober kl. 17.00

Pris: 10:-

Lokal: Kajen

Det skall vi också besluta om en ev. ändring av verksamhetsårets start och slut. Styrelsen och det senaste årsmötet föreslår 1 januari start mot nuvarande 1 oktober. Detta innebär bl.a. årsmöte i februari 1987.

ARRANGEMANG MED

1985-1986

KATALOG
MED ÖVER 10000
PRISVÄRDA PRYLAR
FÖR GÖR-DET-SJÄLVAREN
RING SÅ SKICKAR
VIDEN HELT
GRATIS

CLAS OHLSON AB

Butikens öppettider:
Vard. 9.00-18.00 Lörd. 9.00-13.00

CLAS OHLSON AB
780 30 INSJÖN 0247-14000

Leksands
Fågelklubb

INFORMATIONSBLAD

Ansvarig utgivare: Staffan Müller Sturrollasgattu 3
793 00 Leksand Tel. 0247/134 95

Redaktion: Staffan Müller, Kjell Leander,
Ove östberg och Conny Hansson

Adressändringar: Skriftligen till Bo Alexandersson
Tillasvägen 19 793 00 Leksand

Medlemsavgifter 1986 Vuxna.....40:-/år
Familjemedlemmar.....20:-/år
Ungdomar födda 1965 och tidigare...20:-/år

Bankgiro: 456-4373 Postgiro: 438 26 34-6.

Tidskriften ges ut 3 ggr./år. Fågelklubbens medlemmar erhåller tidningen utan kostnad.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

Om örnutfodringen.....2	Kollsjön ett fint exkursionsmål..25
Apropå medlemsavgiften.....2	Strömstaren.....27
Styrelsen ser 10 år bakåt..4	Berguvsprojektet.....28
10 - årskavalkad.....7	Mata vinterfåglarna.....30
Vinterfågeltaxering.....21	Missa inte Falsterbo i höst.....31
Fisktärnan.....22	Höst och vinterprogram.....32
Tärnkoloni i Hjortnäs.....23	

Omslagsbild: Strömstare.

Foto: Ragnar Nyberg.

PRESSTOPP FÖR NÄSTA INFORMATIONSBLAD NR 1/87 1 februari 1987!!!!
Manus lämnas till Staffan Müller.

Efter 10 år med Fågelklubben kan det vara dags att summera vad som hänt. Otvetydigt har behovet av en förening som jobbat med naturvårdsfrågor funnits. Fågelklubben har vid otaliga tillfällen fått rycka ut i akuta ärenden som kan ha rört de mest skiftande saker; från att bärga nödlandande Knölsvanar till att räkna Mosippor i ett exploateringsområde, eller göra en naturinventering i Limsjön.

Många gånger har vi lyckats i våra uppsåt att värna om den mångskiftande natur som omger oss här i Siljanstrakten. Riksvägens dragning ute i Limsjön är ett exempel på en tragisk planeringsmiss som skett på ett plan som vi ej kunnat påverka.

I sådana lägen önskar man att Fågelklubben vore en förening med större tyngd, med förankring i en riksorganisation, ex.vis SNF eller SÖF.

Atminstone SNF har ju gjort ett par försök att etablera en lokalavdelning i Leksand, men tyvärr misslyckats. Antagligen beror detta på att alla de goda naturvårds krafter som finns i trakten redan är hårt uppknutna till projekt som nu bedrivs i Fågelklubben.

Av våra 500 medlemmar kanske ett 100-tal bor på annan ort. Resten är Leksandsbor. Av dessa 400 är ett 40-tal verksamma på ett eller annat sätt i föreningens arbete.

Med tanke på hur arbetsuppgifterna inom föreningen tenderar att svälla, blir det nu av största vikt att under de kommande åren engagera än fler av våra medlemmar.

Troligtvis blir det även i framtiden Fågelklubben som kommer att stå för den ideella naturvården i kommunen. Vi kommer att få mycket svårt att klara av det allra mest akuta naturvårdsarbetet, även om den aktiva skaran fördubblas!

Riksorganisation eller ej. Framtiden får utvisa om vår lokala lösning är bra eller dålig.

Lagstiftningen i ärenden som rör naturvård/faunavård, kommer i stor utsträckning att föras över på kommunerna. De nya Plan och Bygglagen (PBL) och Naturresurslagen (NRL), ger kommunerna många nya arbetsuppgifter i framtiden.

I det läget tror vi att det är en styrka för vår kommun, att ha en lokalt förankrad naturvårdsorganisation som aktivt kan delta i det kommunala planeringsarbetet.

De 10 år som följer på de som gått, kommer att betyda än större arbetsuppgifter för fler medlemmar än tidigare.

Det låter väl stimulerande!!!!

STYRELSEN.

Vinterns stödutfodring av Kungsörnar har i år gått väldigt friktionsfritt. Det beror på en del olika saker.

För det första. De tre (Birger Blomquist, Sven-Olov Hällgren och Hasse Jansén) som har hjälpt mig, är ju nu så trimmade att det inte är några problem med någonting längre.

För det andra. Det nya förrådet som vi har fått låna att ha grisarna i, ligger så bra till att hanteringen har förenklats betydligt. Tack också till Gunnar Lind för att han håller undan snön vid förrådet.

För det tredje och nästan det viktigaste. Farmek och dess personal har verkligen ställt upp för våra örnar. Det är vi naturligtvis mycket tacksamma för. Som ett litet bevis på detta så överlämnade jag en förstoring på den fina bild som syns här under. Foto: Sören Stenberg. Ett stort tack till alla inblandade från Bosse.

APRÖPÅ MEDLEMSAVGIFTEN

Medlemsavgiften till Leksands Fågelklubb är som ni vet 40:-. Om någon ytterligare familjemedlem vill vara med så kostar det bara 20:- för denne. Familjemedlemmen får dock inte någon egen tidning. För ungdomar som är 21 år eller yngre kostar det också 20:-. Ungdomsmedlemmar får dock alltid en egen tidning. Detta innebär alltså att det måste finnas en FULLBETALANDE medlem i familjen innan någon kan vara familjemedlem.

Hälsar kassören

Skogen förändras snabbt. Det innebär bl.a. att Vitryggig hackspett försvinner.

En kommitté har bildats för att förbättra arbetet med skogsfrågorna.

Tiden går.

Det är i höst 10 år sedan Leksands Fågelklubb bildades ur ett gemensamt intresse och behov av organisation kring frågor som rörde naturvård i allmänhet och fågelskydd i synnerhet.

Det var på Simhallen i Leksand det började.

Carl-Otto Höglund, Staffan Müller och Sören Stenberg hade på den tiden gemensam arbetsplats. Ett informellt resonemang arbetskamrater emellan resulterade så småningom i bildandet av Leksands Fågelklubb som sedermera vuxit till en av Leksands största föreningar.

10 år senare har mycket hänt. Många fågelskyddsärenden, exkursioner och andra aktioner har bearbetats och genomförts.

Nära 500 medlemmar står idag bakom det arbete som görs.

Vad har då hänt sedan starten i november 1976?

Här följer ett urval av noteringar år från år.

1976

En kulen novemberkväll samlas ett tjugotal fågelintresserade till möte för att bilda Leksands Fågelklubb.

Kjell Wallberg, Staffan Müller, Carl-Otto Höglund, Anita Lagerqvist och Anna-Rieke Hägg Gullström utsågs att leda föreningen. John Palm blev vår första gäst.

1977

Limsjön blev de första årens stora arbetsprojekt.

Länsstyrelsen uppvaktades och i ett fåfängt försök att inrätta sjön som ett naturreservat blev vi ganska ljunt mottagna av naturvårdsenheten.

Några exkursioner genomfördes under året. Bl.a. besöktes Hjalstaviken.

Kommunens skolor besöktes och ett långlivat samarbete utvecklades.

De politiska partierna informeras om vår verksamhet.

Ett embryo till föreningsorgan ges ut. Några stencilerade sidor av informationsbladet ges ut 4 ggr under året.

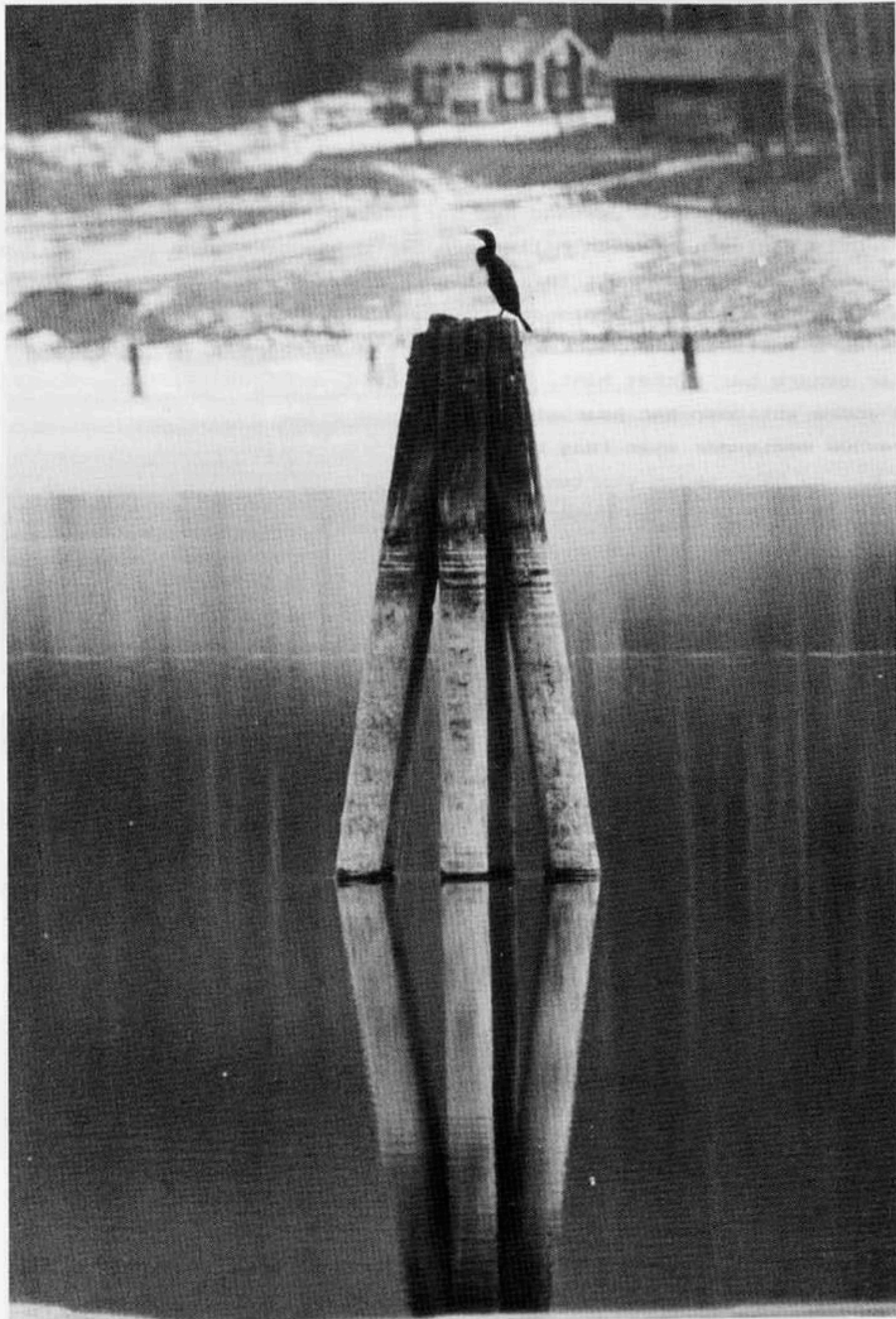
Holkbygge och bildaftnar står på programmet.

Medlemsantal 100.

FOTO: övre bilden Gunnar Lind och nedre bilden Staffan Müller.

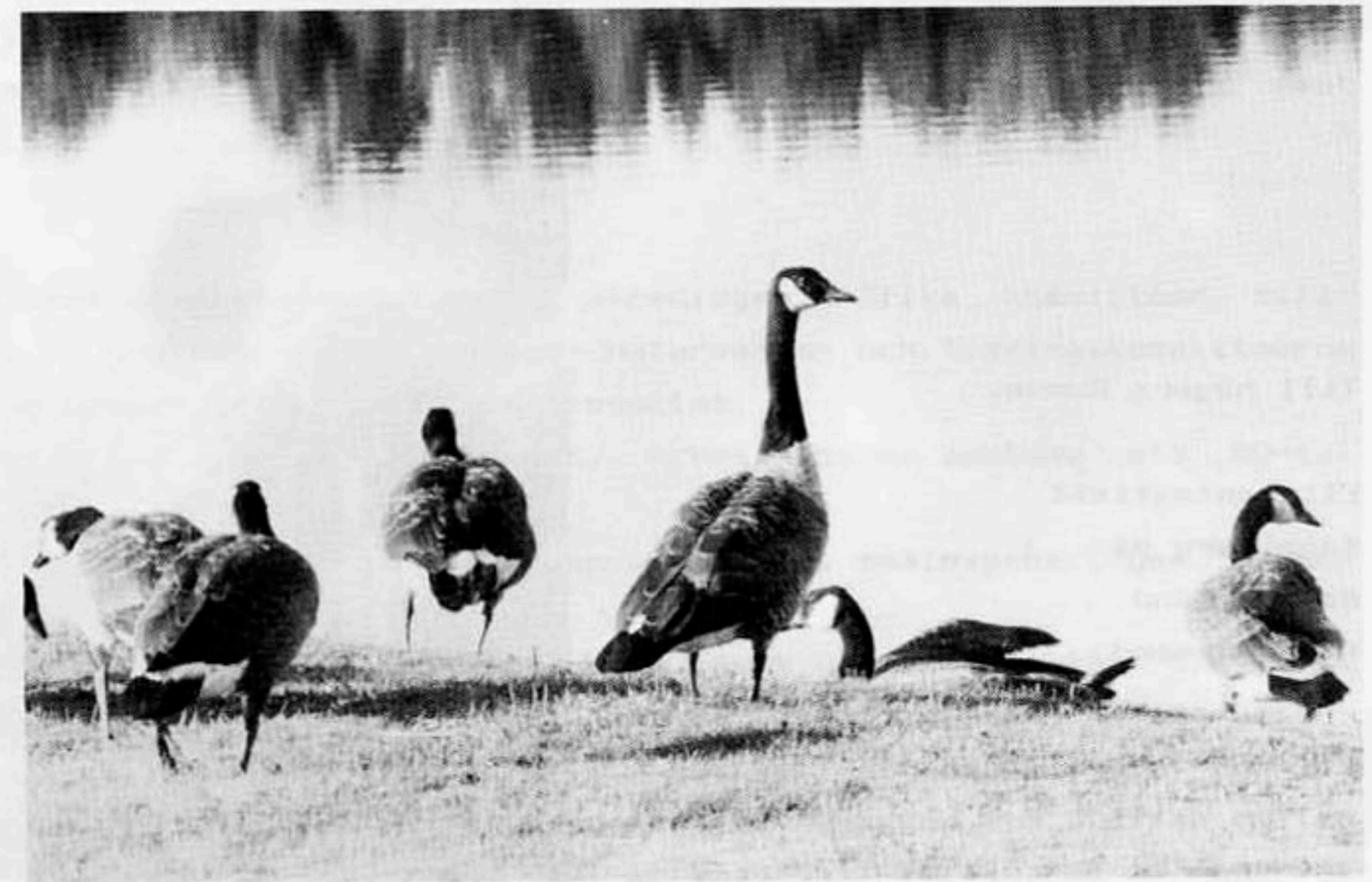

Några arter som uppträtt
oregelbundet i Leksand;

Till vänster: TURKDUVA. På
flera platser i kommunen
under 70-talet. Nu hörs
den nästan aldrig. (Gunnar
Lind)

Nedre bilden: KANADAGAS.
Allt vanligare i Leksand.
Efter en topp 1984 har
expansionen stagnerat.
Foto: (Bertil Hellström)

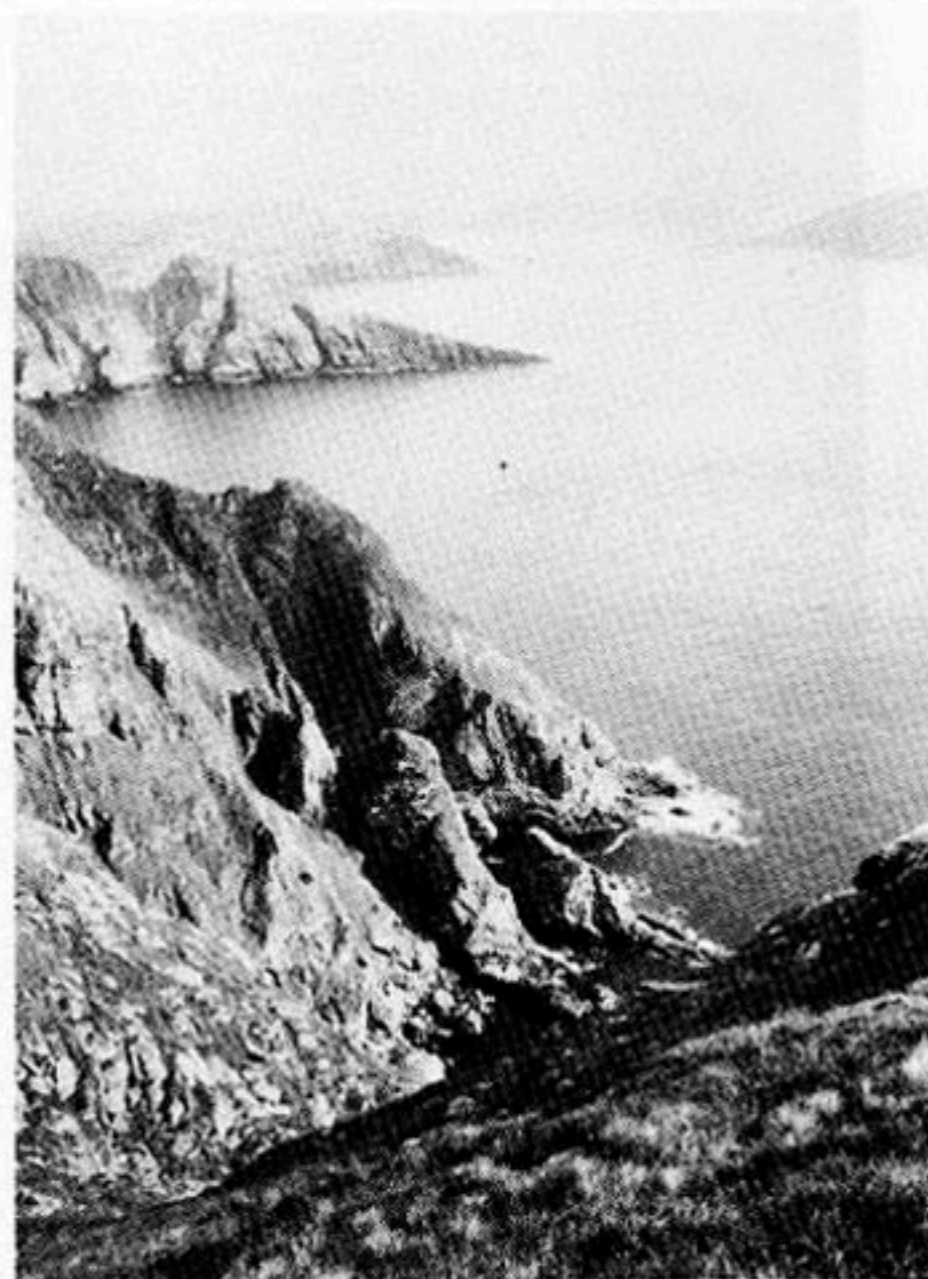
Motstående sida: STORSKARV. Upptill 5 ex. varje vinter i Siljan och
Insjön i slutet på 70-talet. Nu är den borta. (Ragnar Nyberg)

Ovan: Flamingos
i Camarque.

Foto: Peter Müller.

Till höger: Runde.

Ett fantastiskt
fågelberg på
dagsavstånd
från Leksand

Foto: Per Lindberg.

1978

Det stora målet för året var att bygga ett fågeltorn vid Limsjön, för att på så sätt öka allmänhetens intresse för vårt skötebarn.

Kommunen blev oss till stor hjälp och redan i maj månad kunde vi under stor pompa och ståt inviga den ståtliga skapelsen. Nils Linnman och Björn Ströberg höll tankeväckande tal och helt utanför programmet kom Knis Karl vandrande med sina spelemän ner från Tibble by.

De första remisserna från kommunen besvarades.

Limsjön skyddades mot båttrafik och vårskoterakning.

Det 32-sidiga informationsbladet kommer till och delas ut till medlemmar, myndigheter och institutioner.

Gösta Tysk, sedermera en trogen anhängare och gäst, dyker för första gången upp hos oss.

Örnutfodringen som kom att bli en stor apparat, startade i liten skala vid sjön Gryssen i västra Leksand. Genom Forssell's i Mjälgen fick vi örnmät.

Tidningarna och lokalradion hjälper oss att popularisera ornitologin och medlemsantalet ökar, nu 200!

Nära 1000 av Leksands skolungar får sig en duvning i fältornitologi och vandrar tillsammans med oss runt Limsjön.

Masesgården anlidade oss också som programinslag under året.

Vägverket uppvaktas om Limsjöns värde som fågelokal. Vi hoppades genom detta tidiga engagemang, kunna avvärja hotet om en till Limsjön nära liggande riksväg!

Leksands Tryckeri hjälper oss att utforma en skrift som får ett fint tryck.

1979

Under året utvecklades arbetet i föreningen. Olika kommittéer tillsattes. Ungdomssektion, Skogs- Naturvårds- och Tidningskommittéerna utförde uppgifter med skiftande resultat.

Området kring Limsjön snyggas upp. Arbetsdagarna samlade ett 50-tal deltagare.

Skogsvårdsfrågorna börjar dyka upp och en del småinventeringar genomförs.

Länsstyrelsens naturvårdsenhet kom på besök och resultatet blev att Fågelklubben fick göra en inventering av Limsjön, med syfte att utforma förslaget till ett naturreservat. Mycket fältarbete lades ner på Limsjön. Eyvor och Rolf Troeng samt Gunnar Lind och Staffan Müller kunde överlämna inventeringen samt förslag till inrättande av reservat

Ovan:
Knölsvanens
bobale måste
räddas varje år.

Foto: Kjell Bond.

Till höger:
Tjäders skog
måste skyddas.

Foto:
Bertil Hellström.

1979 forts.

Ett Fiskgjusepar i Siljansnäs förses med ett konstgjort bo.
Flera Backsvalekolonier kollas upp och görs beboeliga genom slyröjning.

örnutfodringen utvecklas och försörjer under året ett 10-tal örnar.
FARMEK anlitas nu flitigt och ca 3 ton kött dras ut.

Dalaradion och tidningarna hålls ständigt informerade om vår verksamhet.

Vid årsmötet kunde 282 medlemmar rapporteras.

1980

Efter några dåliga ugglear, blir detta år ett riktigt skapligt år för rovfåglarna. Smågnagarna når en topp under våren och såväl Slag-, Pärl-, Katt- och Hornugglan häckar på flera platser i kommunen.

En av de stora, Edvin Nilsson, besöker oss och berättar bl.a. om "De 4 Stora".

Skolans fågelskådare åker ner till Hornborgasjön, där P-O Svanberg tar emot. Man får bl.a. bese en Stytlöpare, en av de första observationerna i landet.

Fågelklubben engagerar sig för DOF's projekt Berguv. Vi köper en frysbox åt projektet samt hjälper till med foderanskaffningen genom Hjortnäs Hönsgård.

Två arbetsdagar förlägges till Limsjön som genom mångas insats får en betydande ansiktslyftning.

ölandsresan i augusti blir årets höjdpunkt. Ett 30-tal medlemmar får bl.a. vara med om ringmärkning vid Ottenby.

1981

Fågelmässigt blir året ett av de mest intressanta under senare tid. En Stork uppehöll sig några dagar vid Limå bruk. Stripgäss förekom i bl.a. Tällberg. En Spetsbergsgås stannade till vid Fornby. Näktergal, Flodsångare och Kärrsångare tillhör några av de sydliga eller sydöstliga arterna som visade sig i Leksand.

Året blev också ett reseår. En underbar helg på Hartzö under Rolf Wohlins ledning, avlöstes av en skåneresa med ett programmerat möte med Gustaf Rudebeck.

De som lyckades vara med på dessa arrangemang har begåvats med minnen för livet.

I Skåne fick vi bl.a. se Tornuggla och Kornsparv.

1984 var ett fantastiskt
uggleår!

Ovan: Hökuggla.

Foto: Gunnar Lind.

Nedan: Hornuggla.

Foto: Staffan Müller.

1981 forts.

Vid Limsjön byggdes under året ytterligare ett fågeltorn. Nu kan nästan hela sjön ses från ovan.

Vid Limsjön företogs också under vintern en del utgrävningar. En yta provmuddrades och skall så småningom ge besked om vilken restaureringsåtgärd som är mest tillämplig för sjön.

Fågelklubben tog under året en synnerligen aktiv del i planerna med riksvägsutbyggnaden.

örnutfodringen har utvecklats till en stor "apparat" och har skötts på ett föredömligt sätt av en fast arbetsgrupp.

1982

Merparten av de aktiva fågelklub-
bisterna ägnar detta år åt att
samla in pengar till den franska
resa so skall företas nästa år.

En stor träff om försurningssitua-
tionen, initierad av Fågelklubben,

leder till att en arbets-
grupp med syfte att lämna
förslag till lämpliga
kalkningsobjekt i kommunen
bildas. Redan första året
kommer ett par sjösystem
att åtgärdas.

Några medlemmar satsar på
tillverkning av häckning-
splattformar för rovfåg-
lar. Resultatet blir bra
redan första året.

Ungdomsgänget beger sig
till Fokkstumyren i Dovre.

1982 forts.

Samarbetet med Studieförbundet har pågått i några år. Numera genomförs en eller två cirklar årligen. Förbundet medverkar också på våra kulturarrangemang. I år besöktes vi bl.a. av Ulf Risberg, Arne Johansson och Janos Jurka.

Medlemsantalet uppgår till ca 350.

1983

I nästan 3 veckor firade ett 50-tal av medlemmarna semester tillsammans i södra Frankrike. Resan, med Camarque som mål, blev det som överskuggade allt fågelklubbsarbete detta år. Resan blev en stor fullträff. Det mesta av vad som var möjligt, kunde beses. Rolf Wahl gjorde en fantastisk guideinsats.

Försurningsgruppen fortsatte sitt arbete och fritidsfiskarnas och våra intressen blev tillgodosedda av hälsovårdsnämnden.

Skogsfrågorna kommer alltmer i centrum för föreningens verksamhet. Olika inventeringar startar.

Ungdomsverksamheten decentraliseras och stora grupper kommer igång både i Insjön och Siljansnäs. Härvid följer stora holkbysgarinsatser. Flera hundra stora och små holkar sättes upp.

Ugglesäsongen är medelmåttig, men under älgjakten rapporteras ovanligt många Hökuggleobservationer. Några veckor senare är vi i Mellansverige invaderade av ugglearten.

Gnagare uppträder överallt. Framför allt är det Skogsmössen som lever goda dagar bland grankottarna.

1984

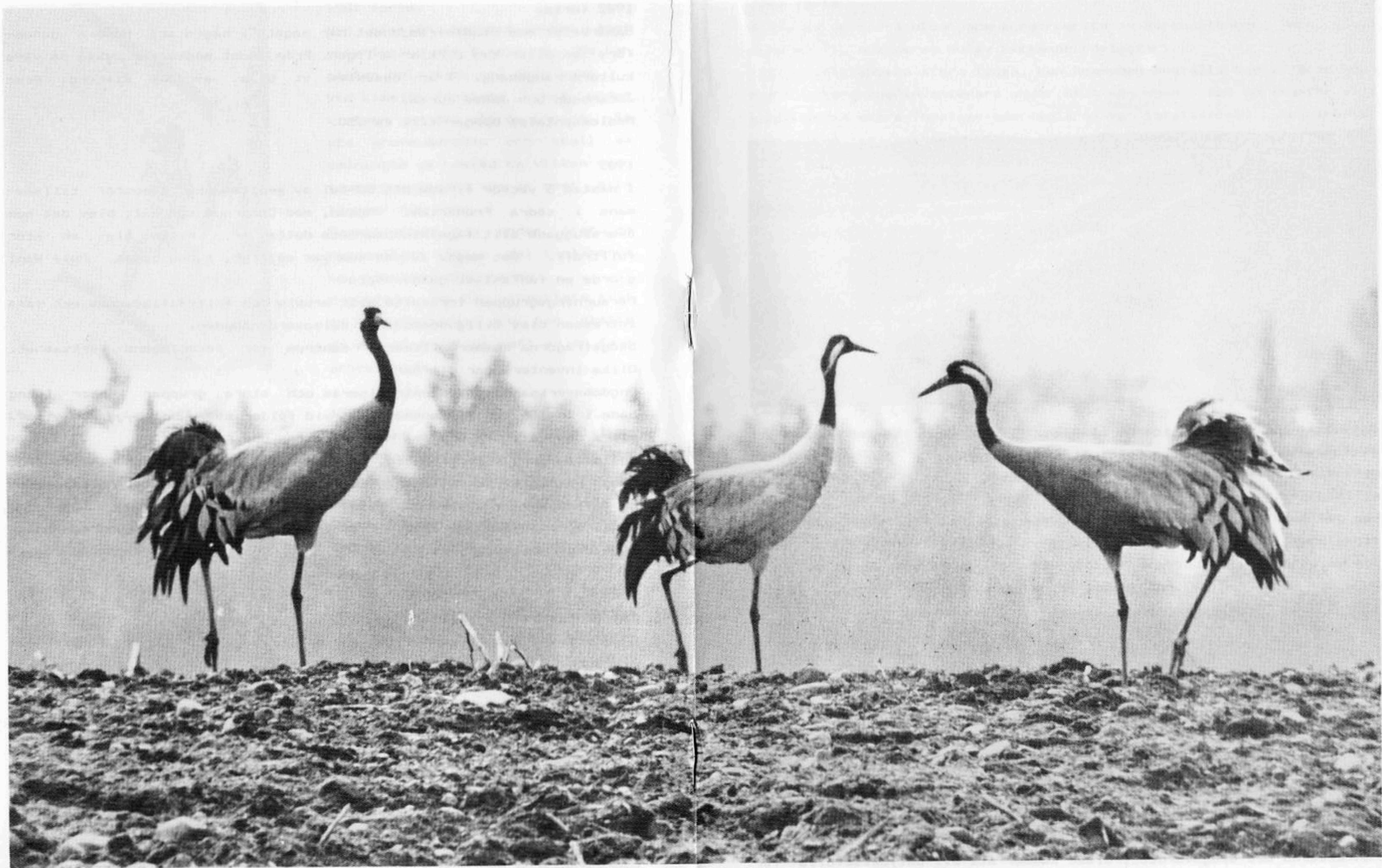
Ett fantastiskt uggleår!!

Skogsmössens massförekomst följdes upp av toppar även för Skogs- och Akersork. Senare invaderade även Skogslämmeln som kunde ses överallt, såväl i trädgårdar som i skogen, på vindar och i källare!

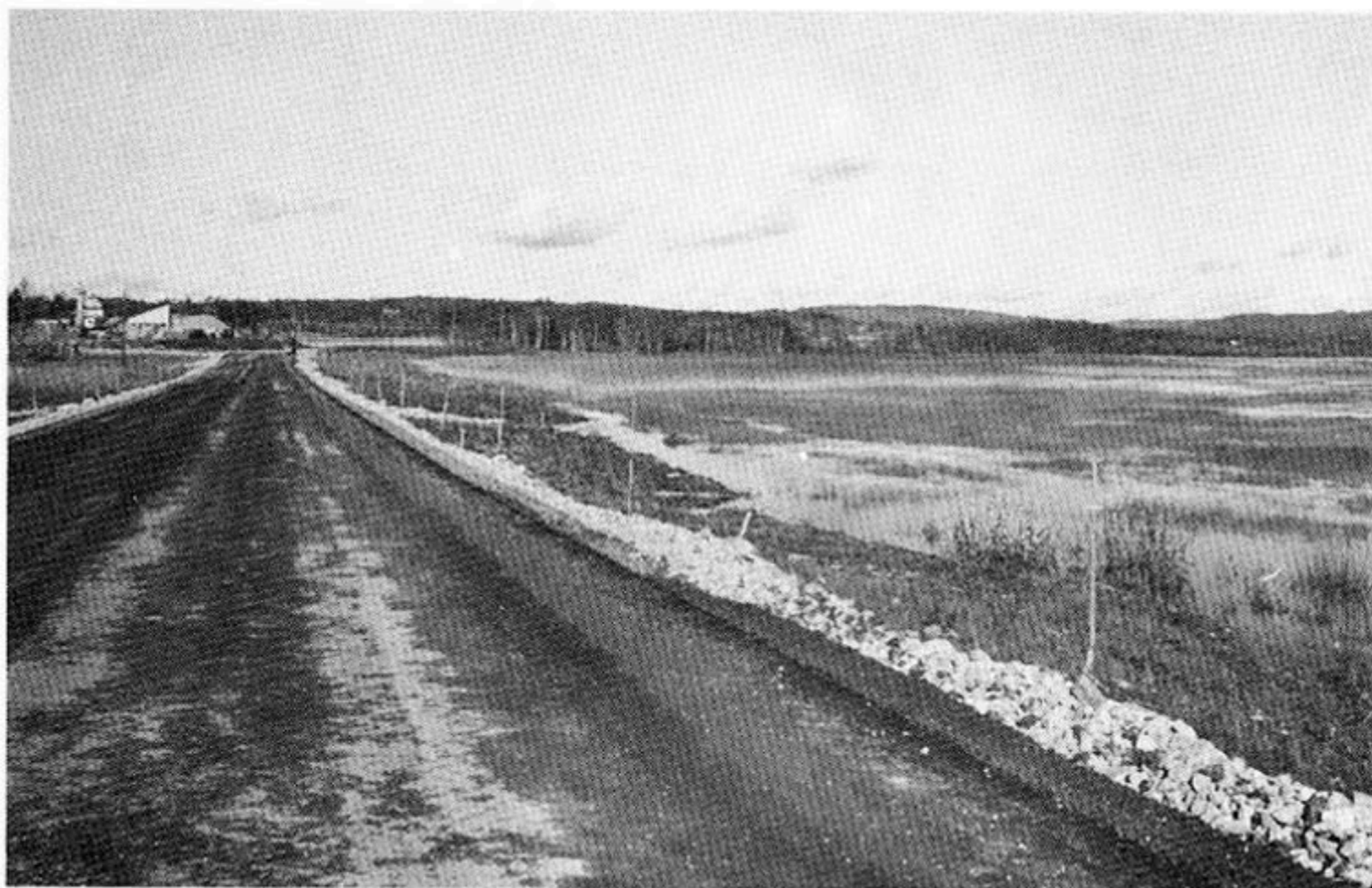
Resultatet i rovfågelhäckningar lät inte heller vänta på sig. De "vanliga" ugglearterna, Pärll-, Katt- och Slag- lyckades över all förväntan med sina häckningar. Hornugglan häckade på ett 30-tal kända platser i kommunen. Hökugglorna lyckades på minst 20 lokaler, det mesta någonsin på våra breddgrader.

Till och med en Lappugglehäckning, den första i kommunen och den sydligaste i landet genom tiderna, resulterade i en flygg unge!

Dagrovfåglarna med gnagarberoende, förekommer också allmänt. Tornfal-
ken häckar på ett 20-tal platser och Stenfalken med ca 5 par.

Tranan häckar i Limsjön och har blivit symbol för Fågelklubben under åren som gått. Foto: LEO

Riksvägen går nu tvärs igenom Limsjön. Trots allt kommer sjön att restaureras om några år. Foto: Staffan Müller.

Kontakterna med skogsvårdsstyrelsen kommer att bli betydelsefulla för det kommande naturvårdsarbetet. Foto: Staffan Müller.

1984 forts.

Flera av de rovfågelbon som konstruerats av Sören Stenberg och Kjell Bond m. fl. ockuperas nu av häckande rovfåglar.

Till Fågelklubbens stora lycka, kan kommunen anställa Kjell Bond och Per Lindberg som inventerare under hela säsongen. Det är framför allt genom deras stora insatser som fåglarna kan lokaliseras. De arbetar också med en kartläggning av biotoper som kan vara av framtida gagn för främst Hornuggla och Falkar.

Länsstyrelsens naturinventering. Det blev också Kjells uppgift att efter samråd med skogskommitten kolla upp några av de områden som Länsstyrelsen funnit vara mest intressanta i vår kommun. Det visade sig att det fortfarande finns några små men fina gammelskogsområden kvar här. Färska björnspar återfanns på Fjällberget och orörda barrskogsmarker på Grövelbergstoppen etc. etc.

Projekt Berguv Dalarna.

Vårt stöd till Berguvsprojektet kommer under hösten in i ett synnerligen aktivt skede. Yngve Blomgren åtar sig att ta hand om ett Berguvspar som vi erhåller från DOF's projekt. En stor voljär byggs i Västankvik och Uvungarna installeras. Yngve tar på ett förtjänstfullt sätt hand om uppfödningen.

Projekt Rapphöna.

Om Berguvsprojektet blev lyckat, så kan Rapphönsprojektet betecknas motsatt. 40 kycklingar hämtades från Halmstad men p.g.a. vår dåliga erfarenhet av framför allt burkonstruktioner, kom uppfödningen att saboteras vid flera tillfällen, av grävling och mink. De 20 kycklingar som överlevde burvistelsen under vintern drabbades till våren av ett virus, som knäckte mer än hälften av återstoden.

1984 blev inte bara ett gott rovfågelår. Många andra fågelarter visade sig också på onormalt nordliga breddgrader. En Mandarinand låg under en dag i Sturtjärn vid Mjälgen. Näktergalar sjöng lite varstans. Kärrsångaren uppehöll sig under hela häckningssäsongen vid Limsjön och uppträdde som om den hade ungar där. Rörhönan får ut en unge i samma sjö. Där återfinns också Svarthakedoppingar och Brun Kärrhök.

Riksvägen börjar byggas och stympa många fina fågellokaler, inte minst Limsjön. Många års enträget arbete för att rädda Limsjön är därmed i stort sett resultatlöst. Glädjande är dock att myndigheterna fått upp ögonen för sjöns kvaliteter och själva föreslår att Limsjön skall restaureras, nu främst med anledning av att riksvägen ligger i sjöns omedelbara närhet! 1984 blev således det kanske mest aktiva Fågelklubbåret.

1984 forts.

Utöver nämnda projekt, fortsatte arbetet för att iordningsställa torn-
dungen vid Norsbro, flera tidningsartiklar publicerades, skogskomit-
temöten ledde till att en 20-mannagrupp skall inventera tänkbara
Hackspettsmarker i kommunen etc. etc. etc.

Medlemsantalet överskrider 400-strecket, mycket beroende på den akti-
viteten som råder i klubben. Ungdomsgrupperna i Insjön och Siljansnäs
har också bidragit till att sprida på verksamheten, en funktion som
måste bestå!

1985

Året fortsatte såsom det föregående avslutats, d.v.s. i aktivitetens
tecken. Det man minns främst av 1985 är de olika Hackspettsinvente-
rarnas verksamhet. Ett hundratal fäbod- och bylokaler uppsöktes och
gicks igenom. Tyvärr var resultatet för fåglarna mycket nedslående.
Inte någon kontakt med den Vittryggiga Hackspetten och endast någon
enstaka Gråspettsobservation. Däremot återfanns inte mindre än 5
Mindre Hackspettsbon, en blygsam men med tanke på artens tillbakagång
fullt godkänd siffra. Även den Tretåiga Hackspetten visade sig vara
mindre ovanlig än vi trott. Inventeringarna skall följas upp under
ytterligare två år.

En Nattskärreinventering resulterar i 0 observationer!

Två synnerligen lyckade resor genomfördes under året. Vårresan till
Runde i Norge gav en hel del nya vyer och arter för deltagarna.
Ölandsresan blev också vädermässigt och fågelmässigt mycket lyckad.
Merparten av landets vadarearter visade sig nere på Nabben.

Under senhösten flyttades Berguvsparat till en häckningsvoljär ute i
skogen. Yngve Blomgren avtackades och Sören Stenberg tog nu över ans-
varet för Uvarnas väl och ve. Tidigare hade en Leksandsornitolog
iordningställt en uvbur vid en brant, denna tog våra Uvar nu över.
Taket byggdes om så att det utan allt för stora insatser gick att lyf-
ta av när tiden för utsläpp var inne. Uvarna verkar trivas och får på
detta nya ställe vänja sig vid skogens ljud och tystnad.

Örnutfodringen har utvecklats till en stor verksamhet, ca 5000 kg kött
lägges ut. Ett fantastiskt arbete ligger bakom det lyckade resulta-
tet. Ca 20 olika Kungsörnindivider och även en Havsörn vid åteln!!

Fågelklubbens egna fotografer genomför ett par mycket lyckade bildvis-
ningar på Kajen, som blivit vår nya samlingsplats.

1986

Vårt tionde år är snart förbi. Under våren har ännu en lyckad örn-
fodringssäsong avslutats. Berguvarna har lyckats få fram en unge,
takluckan har lyfts bort och i skrivande stund sitter ungen ensam kvar
i voljären dock matad i skydd av mörkret av sina allorstädes närvaran-
de föräldrar. Det tycks nu som om detta intressanta utplanteringsför-
sök skall lyckas. Hittills har allt gått enligt planerna.

Limsjön kommer att renoveras inom en snar framtid. Vattendomstolen
har fattat beslut som gynnar naturvännernas åsikter i konflikten.
Tyvärr ansåg sig kommunen inte, att i vare sig årets eller kommande
års budget, ha råd att satsa på Limsjön. Fågelklubben kommer nu att
föreslå 1988 som renoveringsår.

Ett stort antal rovfågelsplattformar har tillverkats av skogsgänget.
Likaså har Sören lyckats tillverka några Strömstarehyllor, häckning
kunde konstateras redan första året på ett par av dem.

De regelbundna träffarna med Skogsvårdsstyrelsen har nu resulterat i
att alla större avverkare i kommuner känner till Fågelklubbens syn-
punkter och önskemål inom skogsbruket. En stor del av det tidigare
nämnda Grövelberget har genom bolaget Kopparfors generösa tillmötes-
gående, åtminstone för en viss tid, sparats som ett monument över
gammal orörd skog.

Fågelklubben fyller nu 10 år. Detta firas med en resa till Falsterbo
samt en extra festlig bildafton med föredrag och förtäring. Vi får
äta upp oss ordentligt på den supén, så att vi orkar genomföra 10 nya
år med samma energi som under dem som gått.

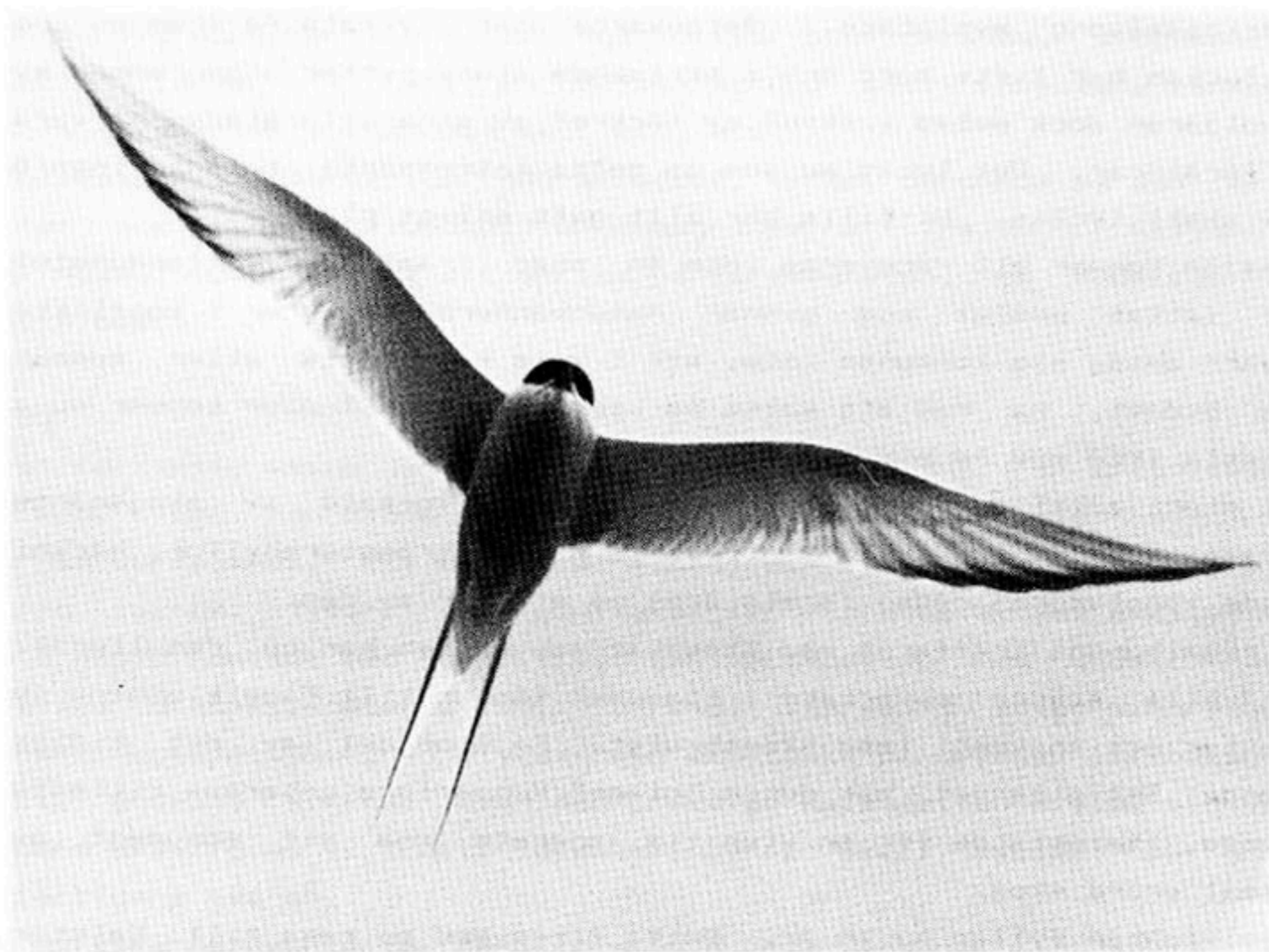
Minnesnedtecknare: Staffan Müller

REBUS*****LÖSNINGEN TILL BO ALEXANDERSSON FÖRE 86-11-01***** FINT PRIS
Lekstuga-tuga+känd fågel+s and+använder ishockyspelare-a packar X
årtull-känd beslagtagarorganisation. Rebuskonstruktör BOLEX.

STÄLL UPP PÅ VINTERFÅGELTAXERING

Vi hoppas att det även i år kan bli en vinterfågeltaxering. Det inne-
bär att man själv, eller tillsammans med en kamrat, gör upp en rutt
med fasta observationsplatser som man går, åker skidor eller bilar
runt. Någon av juldagarna skulle passa till det här.

Mera upplysningar och material från Bo Alexandersson tel. 108 20.

Fisktärnefoto: Ragnar Nyberg.

FISKTÄRNAN

Fisktärnan är en av våra mesta långflygare och ger sig redan i juli - augusti av till Sydvästafrika efter endast ett par tre månaders vistelse i Sverige. Fisktärnan häckar längs kusten i Sverige och återfinns även i inlandsvatten upp till våra trakter.

Mest lever den av småfisk som den med stor skicklighet fångar längs stränder och grundvatten.

Fågeln lägger 2 - 3 ägg i ett bo som är lite slarvigt tillverkat av mjukmaterial som finns vid stränderna. Äggen är brun eller grönaktiga och ligger oftast helt oskyddade i öppen terräng.

TÄRNKOLONI I HJORTNÄS

Fisktärnan har en mycket ojämn utbredning i vårt län. Ofta kan den ses flyga över i stort sett alla slags vatten. Den finns ex.vis i Limsjön, runt Siljan, längs älven och långt bort i avlägsna skogssjöar såsom Draggan och Kollsjöarna.

Den har konstaterats häcka på några få platser, bl.a. vid Norsbro och ute på Vattholmsskären, där Gunnar Lind också noterat den största kolonin som är känd i Leksand, ca. 20 par.

På senare år har ingen koloni hittats och observationerna varit spridda.

Under hösten och våren har Hjortnäs kamratförening byggt en stenpir ute vid Långbryggan vid dansbanan. Redan första året kom denna pir att ockuperas av en liten koloni fisktärnor. Under försommaren upptäckte jag vid ett tillfälle inte mindre än 16 tärnor hängande i motvinden ovanför piren, när jag sakta närmade mig stranden från sjösidan. 16 fåglar är 8 par. Mycket riktigt. Ganska samlat längst ute på piren, återfanns snabbt 8 bon varav 7 med 2 ägg i och ett där äggen var hela men utspridda kring bobalen. Tärnorna attackerade fridstöraren ihärdigt och snabbt måste jag lämna platsen för att inte bli nedskitad.

Vid återkomsten i juli återfanns 4 oflygga ungar i stenskravlet på pirspetsen. I luften flög åtminstone två flygga ungar. Dessutom hittades en relativt nylagd äggkull med 2 ägg i bobalen. Detta i närheten av det boet som tidigare varit saboterat.

Tärnungarna ringmärktes i slutet av juli.

Nästa år kommer pirens fauna att återigen följas upp. Kanske kan det då invadera ytterligare någon ny fågelart utöver de tärnor, måsparet och ärleparet som bebodde den nya fågellokalen under det första året.

Staffan Müller

I flera år har nu Fågelklubben arrangerat en sommarvandring till de vackra Kollsjöarna i Siljansnäs. I år hade sex intresserade samlats för att kvällspromenera över myren bort mot näset.

MYREN

Kollsjömyren är så här års översäddad av Hjortronblom och vita Skvatt-ramsblomster. Det doftar mycket gott och ger ett fint sinnesintryck. Som vanligt hörs Gulärlan ute på myren. Den tycks ha sitt revir inom en väldigt snäv cirkel, eftersom den kan stötas upp på samma ställe varje år.

I fjol hittade vi Grönbenans bo, tyvärr får vi nu nöja oss med att höra den varna vid ett nytt ställe på andra sidan myren.

Tranan har redan fått ut sina ungar och har sedan flera veckor övergett den öppna myren och föredrar mer trädbevuxna marker.

Sävsparven hörs från lite varstans ute i videsnären. I år får vi också kontakt med en Videsparv. Den sistnämnda tycks öka år från år och kan säkert räknas till våra ärligen häckande fågelarter. Nu fick vi se minst två utflugna ungar!!

SJÖFAGLARNAS

Kollsjön tycks utnyttjas som ruggningslokal för änder. Ett par stora flockar Gräsandsdrakar uppehåller sig ute på blankvattnet hela sommaren. Knipan häckar här liksom också Storlommen. Även Smålom hördes denna kväll.

Några par Skrattmåsar har också hittat hit och trivs tydligen i de grunda vattnen.

FISKGJUSEN

En annan fågel som trivs med grunda, fiskrika vatten är Fiskgjusen. Den kan ofta ses jaga över Kollsjöarna. Denna kväll sitter den högst upp i en talltopp, men tar snart till flykten när den ser att vi är ett helt gäng fågelskådare.

Lärkfalken häckar varje år någonstans kring sjön. Tyvärr lyckas vi i år ej få se den vackra rovfågeln, men liksom tidigare varnade den i vanlig ordning. Precis som alla andra år finns i alla fall Myggen. Oavsett väder och vind kan man vara säker på detta flygfä. Liksom Göken. Ett av målen med Kollsjöturen är ju att än en gång få höra Göken innan den tystnar. I år hörs flera stycken. Vi får säga tack för i år till honom. Nu tystnar han, men beger sig inte av från Sverige förrän de andra arterna flyr någon gång i september.

Gulärla av sydlig ras, ej så vanlig hos oss. Foto: Viking Olsson/N

STRÖMSTAREN

Strömstaren är mest synlig vintertid. Med sin svart-vita dräkt kan man se den vid någon iskant. Därifrån dyker den ner i det kalla vattnet och hämtar sin föda på botten. Mest torde fågeln leva av de småkryp som trots det vinterkalla vattnet uppehåller sig i strömmen. På sommaren är det svårare att få se en skymt av Strömstaren. Då trivs den bäst vid åar och bäckar.

Sommaren 1985 hittades ett Strömstarebo under en bro i västra Leksand. Det var placerat på ett mycket osäkert ställe och det ramlade också ner senare. Jag fick då idén att hjälpa dem med boplatser.

Gunnar Lind gav tips om hur man bygger en enkel bohylla och sedan spikar fast den under broar och fördämningar.

Under januari månad i år sattes 12 sådana bohyllor ut och vid koll under häckningstid, visade det sig att 2 hyllor var bebodda redan första året!

Boet ser ut som en boll och är byggt av bl.a. mossa. Ingångshålet sitter på sidan.

Det ena paret fick ut sina ungar, medan det andra paret avkomma dog. Förmodligen övergavs ungarna p.g.a. alltför kraftiga mänskliga störningar i omedelbar närhet till boet.

För att kunna följa upp detta holkprojekt och i framtiden kanske komplettera med fler utsättningar av bohyllor, önskar jag rapport om alla Strömstareobservationer i kommunen!!!!

Sören Stenberg tel. 119 93

Strömstarefotograf: Ulf Bond

Det är nu snart två år sedan Yngve Blomgren tog sig an det Uv-par från Gagnef som förhoppningsvis skulle utgöra början till ett framgångsrikt Uvprojekt i Leksand.

Erfarenheten av Berguvsavel kan sägas vara god i landet och vårt försök att släppa ut fåglarna på ett alldeles speciellt sätt kan sägas vara ett försök att förbättra överlevnadschansen ytterligare för de frisläppta Uvarna."

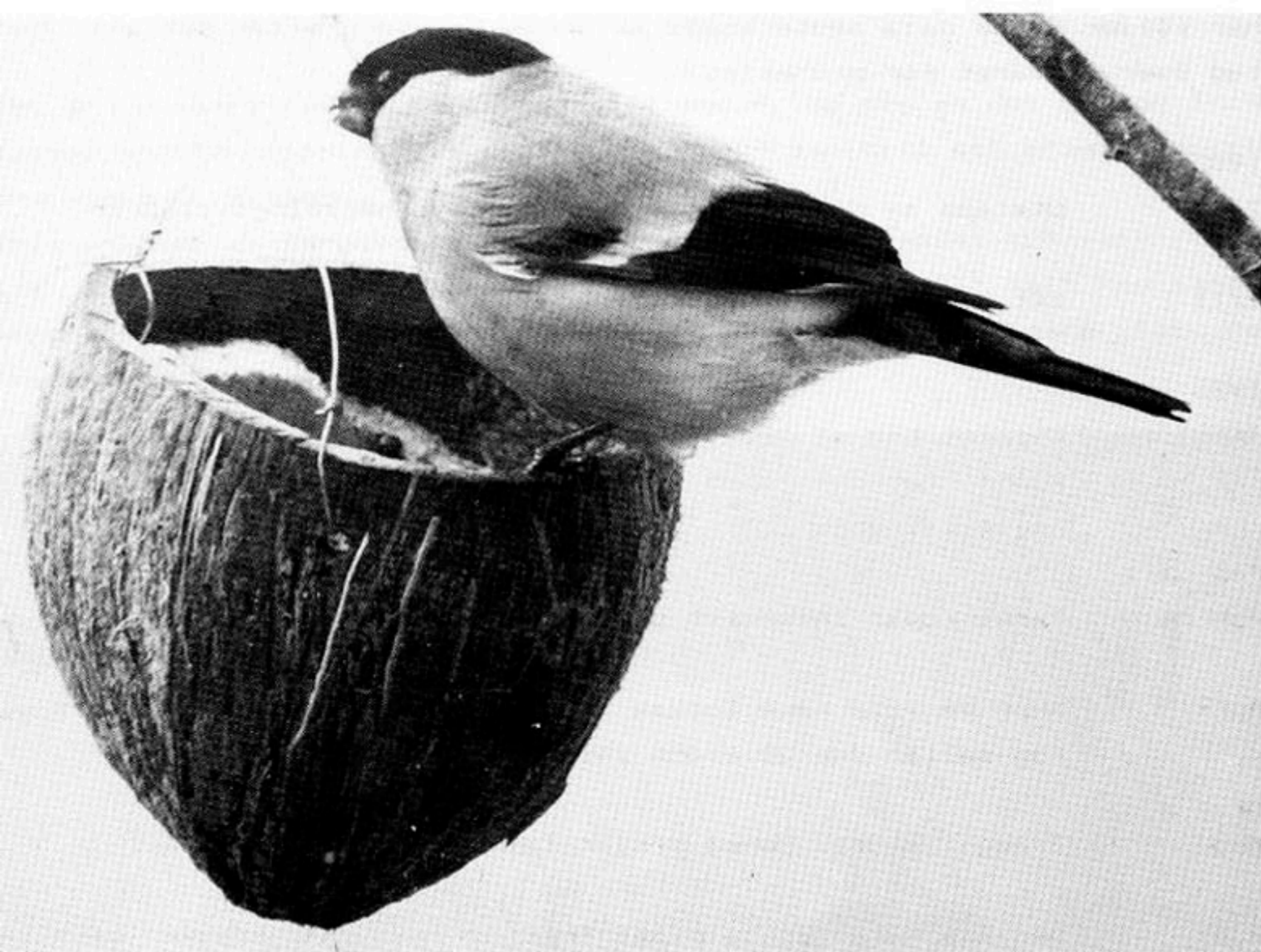

Så här ser vårt nytillskott i Fågelklubben ut.

Foto: Ulf Bond

Här följer några data nedtecknade av Sören Stenberg efter det att han tog över ansvaret för projektet.

- 1985
- 26/10 Utsläpp av de två ettåriga ungarna i häckningsvoljären.
- 2/11 Ett rede byggs i uvburen.
- 1986
- Januari Uvparet börjar ge ifrån sig annorlunda läten vid matandet. Honan hoar och hanen skriker. Uvarna får höns, kaniner och bockkillingar.
- Februari
och Mars Paret ropar intensivt på kvällarna.
- April Även en vild hane lockas till uvberget. Honan lägger sig på ägg mellan den 20:e och 24:e april.
- Maj 3 ägg i redet. Honan börjar lämna boet när vi matar.
- Juni Den 3:e hörs första pipet från ungen som ligger osynlig under honan. Dagen efter syns en, eventuellt två ungar. En unge överlever de första kritiska dagarna. Det är ändå duktigt gjort av ett uvpar som blott är två år. Den 26:e lyftes taket av uvburen. Dagen efter hade hanen lämnat voljären. Den 29:e är också honan utflugnen.
- Juli Under de första dagarna i månaden ses honan sitta i närheten av voljären när vi kommer för att mata. Hon är aggressiv och spelar skadad när vi närmar oss. Ett gott beteende!
Ungen har under hela juli fått mat av honan. Maten har vi lagt i buren eller utanför densamma. Kraftig och vid god kondition, överger ungen buren den 31:a. Någon vecka tidigare har den ringmärkts och vägts.
- Augusti Hanen som setts flera gånger i byn intill buren, infångas utmärglad den 3:e och avlider två dagar senare. Ett hårt slag, men trots allt har projektet fungerat bra hittills.

Domherre på cocosnöt med hampfrö i.

Foto: Viking Olsson/N

DAGS ATT MATA FÅGLARNA

Vintern betyder kyla och mörker.

Merparten av våra övervintrande fåglar får då problem med födoanskaffningen. För många arter betyder vintermånaderna att stora delar av stammen slås ut. Det är lite svårt att tänka på nu, i augustivärmen då den svenska fågelstammen tredubblats till antal, inom loppet av några veckor!!

Försök att ordna med många olika slags foder åt fåglarna:

Fett, fruktkött, havre, solrosfrö, hampfrö, brödsulor och andra matrester gillas. Handla inte i för små förpackningar när Du köer fröer. Tänk på att en viltfågelblandning skall vara avsevärt mycket billigare än rent solrosfrö eller hampfrö. Havret i blandningen kostar bara en dryg tiondel jämfört med de andra fröerna!!!!

Lycka till med matningen, efter några mörka månader så är de åter vid fågelbordet, Bergfinken och Rödhaken!

Här övar vi oss inför Falsterboresan.

Foto: Staffan Müller.

MISSA INTE FALSTERBO!

Jubileumsresan för Fågelklubben kommer att företas till Falsterbo. Torsdagen den 25 september kl. 16.00 beger vi oss av från Leksand. Bergs buss från Rättvik kommer att ta oss till Skåne innan morgonsolen hunnit upp. Vi sover ut några timmar och träffar under fredagsförmiddagen Gustaf Rudebeck, som berättar för oss om flyttfågelsträcken vid Nabben. Dagen ägnar sedan var och en fritt nere kring flyttfågelmärkerna. På eftermiddagen återvänder vi till natthärbärgets och går förhoppningsvis och äter middag tillsammans. Lördagen ägnas åt Skånes övriga fågellokaler. Några fina sjöar skall besökas.

Tidigt på söndagmorgon beger vi oss av hem igen. Vid 5-tiden är vi åter i Leksand.

Ännu finns det några platser kvar till denna fina resa som kommer att kosta 200:- + logi. Målet är att vi ska kunna bo i stort sett gratis, men inget är i skrivande stund definitivt klart. Maten fixar var och en själv. Spritkök går utmärkt att använda, möjlighet till restaurangbesök är goda.

Hör av dig till Staffan Müller, tel. 134 95, om intresse finns!